

**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«БОТАНІКА»**

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність – 202 Захист і карантин рослин
Освітня програма – 20 Аграрні науки та продовольство
Рік навчання – 1, семестр – 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС – 4
Мова викладання – українська

Лектор дисципліни

Тертишний Анатолій Петрович
Кандидат біологічних наук, доцент, Кафедра ботаніки, дендрології та лісової селекції **Контактна інформація лектора** (e-mail) 03041, Україна м. Київ, вул. Генерала Родимцева 2, навчальний корпус № 1а (ботанічний сад НУБІП України), тел.: +38(044) 527-85-18, e-mail tertyshnyy@ukr.net Сторінка дисципліни в eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2674>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальних матеріалів дисципліни сприяє отриманню майбутніми бакалаврами спеціальності 202 Захист і карантин рослин відповідного рівня теоретичних знань, формування та розвитку спеціальних умінь, практичних навичок спрямованих на досягнення запланованих результатів господарювання шляхом ефективного використання ботанічних знань, ботанічної термінології, необхідних для свідомого та кваліфікованого вивчення інших споріднених дисциплін, які формують фахову підготовку спеціалістів аграрного профілю.

Компетентності ОП):

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності із захисту та карантину рослин і застосовувати теоретичні знання та методи фітосанітарного моніторингу, огляду, аналізу, експертизи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): –

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Володіти знаннями з фундаментальних розділів вищої математики, біофізики, хімії (аналітична, органічна, неорганічна, фізична і колоїдна), ботаніки і агрозоології в обсязі, необхідному для розуміння процесів зі спеціальності захист і карантин рослин.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
ТЕМА 1. Вступ до вивчення курсу «Ботаніка».	0,5/1	Знати: завдання, мету і об'єкти навчальної дисципліни, будову та життєдіяльність клітин і тканин, їхню структурну організацію, морфологію й анатомію вегетативних та генеративних органів, флористичне і ценотичне	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи	2
ТЕМА 2. Рослинна клітина.	0,5/1			2
ТЕМА 3. Рослинні тканини.	0,5/1			2
ТЕМА.4. Вегетативні органи рослин.	0,5/1			2
ТЕМА 5. Розмноження рослин.	1/2			2
ТЕМА 6. Генеративні органи	1/2			4

покритонасінних рослин.		різноманіття природних, польових екосистем: екологічні, географічні та созологічні особливості рослинного покриву України й прилеглих територій.		
ТЕМА 7. Вступ до систематики рослин. LUCA, Bacteria, Arkarya. Amorphea: Fungi. Archaeplastida: Glaucophyta, Rhodophyta, Viridiplantae.	1/2			2
ТЕМА 8. Marschantiophyta (печіночники), Bryophyta (справжні мохи), Anthocerotophyta (антоцеротофіти, антоцеротові мохи). Lycophyta – плауни (мікрофільні рослини), Euphyllophyta – макрофільні рослини, Monilophyta – монілофіти (папороті, хвощі, псилюти). Spermatophyta – Насінні рослини: Gymnospermatophyta – Голонасінні. Будова, цикл розвитку та біологія.	1/2	Уміти: самостійно виготовляти постійні й тимчасові препарати ботанічних об'єктів, визначати рослини різних систематичних груп.		4
Модуль 2				
ТЕМА 9. Покритонасінні /Квіткові/ рослини (Magnoliophyta, APG IV): ANA GRADE, MAGNOLIIDS, MONOCOTS, EUDICOTS, SUPERROSIDS.	6/12	Знати: завдання, мету і об'єкти навчальної дисципліни, будову та життєдіяльність клітин і тканин, їхню структурну організацію, морфологію й анатомію вегетативних та генеративних органів, флористичне і ценотичне різноманіття природних, польових екосистем: екологічні, географічні та созологічні особливості рослинного покриву України й прилеглих територій. Уміти: самостійно	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи	20

		виготовляти постійні й тимчасові препарати ботанічних об'єктів, визначати рослини різних систематичних груп.		
Модуль 3				
ТЕМА 10. SUPERASTERIDS, ASTERIDS	2/4	Знати: завдання, мету і об'єкти навчальної дисципліни, будову та життєдіяльність клітин і тканин, їхню структурну організацію, морфологію й анатомію вегетативних та генеративних органів, флористичне і ценотичне різноманіття природних, польових екосистем: екологічні, географічні та соціологічні особливості рослинного покриву України й прилеглих територій.	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи	20
ТЕМА 11. Основи фітогеографії. Флора. Ареали, їхні типи, шляхи формування. Основні екологічні фактори та їхній вплив на рослини.	0,5/1			5
ТЕМА 12. Основи фітоценології. Рослинність. Типи рослинності. Систематика фітоценозів.	0,5/1	Уміти: самостійно виготовляти постійні й тимчасові препарати ботанічних об'єктів, визначати рослини різних систематичних груп. Збирати та гербаризувати рослини, робити аналіз флори і рослинності, давати господарську оцінку природних чи культурних угідь і розробляти шляхи раціонального використання рослинницької продукції.		5
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	не зараховано
0-59	незадовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Тертишний А.П. Ботаніка. Квіткові рослини Лісостепу України. Частина 1: навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня "Бакалавр" спеціальності 202 "Захист і карантин рослин". Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 165 с.
2. Тертишний А.П. Покритонасінні рослини Лісостепу України. Частина 1: Навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 706 с.
3. Тертишний А.П. Покритонасінні рослини Лісостепу України. Частина 2: Навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 312 с.
4. Якубенко Б.Є., Алейніков І.М., Шабарова С.І., Машковська С.П. Ботаніка. Підручник (перевидання). Київ, Видавництво Ліра-К, 2021, 436 с.
5. Якубенко Б.Є., Григора І.М. Польовий практикум з ботаніки. Навчальний посібник. 2-е видання, перероблене та доповнене. К.: Арістей, 2008. 260 с.
6. Якубенко Б.Є., Попович С.Ю., Григорюк І.П., Мельничук М.Д. Геоботаніка: тлумачний словник. За ред. д.б.н. Б.Є.Якубенка та чл.-кор. НАН України І.П. Григорюка. К.: Фітосоціоцентр, 2022. 420 с.

Інтернет ресурси

1. Angiosperm phylogeny website_version <http://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb/>
2. Catalogue of life <https://www.catalogueoflife.org>
3. Eurasian Dry Grassland Group <https://edgg.org/>
4. European Vegetation Archive (EVA) <http://euroveg.org/eva-database>
5. European Vegetation Survey <http://euroveg.org/>
6. Global Biodiversity Information Facility (GBIF) <https://www.gbif.org>
7. Global Index of Vegetation-Plot Databases (GIVD) <http://www.givd.info/>
8. National Biodiversity Information Network <http://ukrbio.com>
9. National Vegetation Classification (NVC) <https://incc.gov.uk/our-work/nvc/>
10. Open data about biodiversity <https://www.inaturalist.org>
11. Society for ecological restoration (SEP) <https://www.ser.org/default.aspx>
12. The Gymnosperm Database <https://www.conifers.org/index.php>
13. The International Association for Vegetation Science (IAVS) <http://iavs.org/>
14. The WFO <http://www.worldfloraonline.org/>
15. U.S. National Plant Germplasm System <https://npgsweb.ars-grin.gov/>
16. Ukrainian geobotanical site <http://geobot.org.ua/>